

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/545/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5413204910
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5413204910.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej, sudcov Mgr. Miroslava Šeptáka a JUDr. Jany Urbanovej, v právnej veci navrhovateľa: DK02.Net, s.r.o., so sídlom Dolný Kubín, Mierová č. 1967/12, IČO: 45 432 015, zastúpený advokátkou JUDr. Michaelou Pagáčikovou, so sídlom J. W., G. č. XXXX, proti odporcovi: L. T., nar. XX.X.XXXX, bytom J. W., Ľ. P. č. XXXX/X, o zaplatenie 150,20 Eur s príslušenstvom, v konaní o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 4C/119/2013-33 zo dňa 24. septembra 2013, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým v ostatnej časti návrh zamietol, potvrdzuje.

Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania zrušuje a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V nenapadnutej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil odporcovi podľa zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, podľa § 52 a § 53 Občianskeho zákonníka povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 150,20 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,0 % ročne zo sumy 46,37 eur od 1.6.2010 do 15.7.2010, s 9,0 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 10,95 Eur od 16.7.2010 do 29.1.2011, s 9,0 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 11,61 Eur od 30.1.2011 do 15.2.2011, 9,0 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 11,61 Eur od 16.2.2011 do 16.3.2011, 9,0 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 11,61 Eur od 17.3.2011 do 15.4.2011, 9,0 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 11,61 Eur od 16.4.2011 do 15.5.2011, 9,0 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 11,61 Eur od 16.5.2011 do 15.6.2011, 9,0 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 11,61 Eur od 16.6.2011 do 15.7.2011, 9,5 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 11,61 Eur od 16.7.2011 do 15.8.2011, 9,5 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 11,61 Eur od 16.8.2011 do zaplatenia, a to všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V ostatnej časti návrh zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal okresný súd preukázané, že odporca na základe zmluvy č. 102109 zo dňa 4.5.2010 a objednávky zo dňa 4.5.2010, využíval služby dátovej siete, za ktoré mu navrhovateľ vyfaktoval dodanie ním poskytovaných služieb za obdobie od 4.5.2010 do 15.8.2011. Odporca tieto faktúry v lehote ich splatnosti neuhradil. Zaplatenie faktúr nemal súd preukázané ani ku dňu rozhodnutia vo veci, preto odporcu zaviazal na zaplatenie dlžnej sumy 150,20 Eur.

Pokiaľ sa týka v žalobe uplatňovaného úroku z omeškania v navrhovateľom požadovanej výške 0,1 % denne z dlžnej sumy, súd tento nepriznal, a to z dôvodu, že na predmetný vzťah je potrebné aplikovať ustanovenia o ochrane spotrebiteľa, keďže sa jedná jednoznačne o spotrebiteľský vzťah. Navrhovateľ v zmysle zákona č. 610/2003 o elektronických komunikáciách vydal dňa 12.2.2010 všeobecné podmienky pre používanie dátovej siete, ktoré súd v záujme ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany preskúmal a dospel k záveru, že ustanovenie §10 ods.3 v časti „pri nedodržaní termínu splatnosti faktúry prináleží prevádzkovateľovi za každý deň omeškania penále vo výške 0,1 % z dlžnej čiastky“ je neplatné podľa § 39 a §40 Občianskeho zákonníka. Občiansky zákonník upravuje penále v § 544 ods.3 a je možné ho žiadať iba z dôvodov uvedených v zákone, a to podľa § 697 a 723 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, teda tam kde to zákon výslovne umožňuje. V iných prípadoch tak nie je možné urobiť.

Pre prípad porušenia zmluvných povinností je možné tiež dojsť zmluvnú pokutu medzi účastníkmi zmluvy podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom takéto dojednanie musí byť písomné. Dojednanie o zmluvnej pokute je samostatným právom, netvorí príslušenstvo pohľadávky (§121 ods.3 Občianskeho zákonníka). Zmluvná pokuta bola síce dohodnutá v Dodatku ku zmluve č. 102200 zo dňa 20.9.2010, avšak žalovaná nebola.

Spomínané ustanovenie § 10 ods.3 všeobecných obchodných podmienok o penále nezodpovedá ani § 4 v tom čase platnej vyhlášky 87/1995 Z.z..

Na základe týchto skutočností, z pohľadu ochrany spotrebiteľa, je nevyhnutné toto ustanovenie, ktoré nemá oporu v zákone, považovať za neplatné, nakoľko ustanovenia medzi odberateľom a podnikom, ktoré sa na základe prejavov vôle oboch zmluvných strán stali súčasťou tejto spotrebiteľskej zmluvy a v neprospech spotrebiteľa sa odchyľili od právnej úpravy danej Občianskym zákonníkom, sú neprijateľné zmluvné podmienky. V tomto prípade sa odchyľili od § 54 ods.4 písm. k/ Občianskeho zákonníka, keď od spotrebiteľa je požadovaná sankcia vo výške 36,5 % ročne. Túto podmienku však súd nevyhlásil za neprijateľnú vo výroku rozsudku, nakoľko ustálil, že predmetné ustanovenie je absolútne neplatné, a teda žiadne práva a povinnosti stranám na jeho základe nevznikli. Súd je názoru, že v danom prípade má navrhovateľ právo iba na úrok z omeškania vo výške ustanovenej v §3 nariadenia vlády č.87/95 Z.z.. Úrok z omeškania patrí navrhovateľovi od splatnosti jednotlivých faktúr do zaplatenia, avšak súd priznal tento úrok iba do dňa uplatňovaného v návrhu, keďže sa jedná o návrhové konanie a súd nemôže priznať viac ako je požadované.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, a to proti výroku, ktorým bol návrh vo zvyšnej časti zamietnutý, a proti výroku o trovách konania. V danom prípade niet pochyb o tom, že navrhovateľ skutočne poskytoval dohodnuté služby riadne a nepretržite počas trvania zmluvného vzťahu, je zrejmé, že navrhovateľovi preukázateľne vznikol nárok na zaplatenie dohodnutej ceny týchto služieb. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 0,1% z dlžnej sumy počítanej za každý deň omeškania, uviedol, že výška úroku z omeškania predstavuje legálnu sankciu za neplnenie si zmluvných povinností zo strany účastníka zmluvného vzťahu. Hoci v prípade jej uplatnenia môže byť takáto sankcia dlžníkom subjektívne pociťovaná ako neprimerane vysoká, zaťažujúca a nespravodlivá, a to bez ohľadu na to, či je v konkrétnom prípade pre neho likvidačná alebo nie. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 M Obdo 1/2010, z ktorého vyplýva, že výška úrokov z omeškania musí byť posudzovaná s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu, ako aj na ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktoré sa zaoberali otázkou výšky úrokov z omeškania. V danom prípade sa práve odporca správal v hrubom rozpore s dobrými mravmi, pretože poskytovanú službu reálne využíval počas obdobia od mája 2010 do augusta 2011, avšak dohodnutú cenu za túto službu neuhradil. V prípade, ak by odporca plnil svoje povinnosti zo zmluvy riadne a včas, nárok na úhradu úroku z omeškania by navrhovateľovi nikdy nevznikol, nakoľko úrok z omeškania predstavuje sankciu, ktorú možno uplatniť iba v prípade omeškania dlžníka a má viesť dlžníka k tomu, aby svoje povinnosti plnil riadne a včas. V danom prípade bol odporca povinný uhrádzať mesačné faktúry vo výške 11,61 Eur. Po prepočítaní výšky úroku z omeškania v sume 0,1% denne z tejto čiastky, za obdobie jedného kalendárneho mesiaca (t. j. 30 dní), predstavuje úrok z omeškania čiastku 0,35 Eur vzhľadom na nízku sumu pohľadávky. Uvedenú výšku úroku z omeškania nemožno považovať za neprimerane vysokú, teda takú, ktorá by bola spôsobilá negatívne ovplyvniť, či poškodiť dlžníka. V danom prípade sa ako problematická javí skutočnosť, že odporca je v omeškaní s úhradou väčšieho množstva faktúr vystavených postupne od roku 2010. Ďalej odvolateľ namietal nesprávne rozhodnutie o náhrade trov konania. Návrh bol zamietnutý len v časti príslušenstva žalovanej pohľadávky, pričom okresný súd použil

pri otázke náhrady trov konania ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p., pričom svoj myšlienkový postup riadne neodôvodnil.

Odporca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. tento rozsudok podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil vo výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti. Vo výroku o náhrade trov konania tento rozsudok zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V nenapadnutom výroku ostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, pokiaľ ide o zamietajúcu časť rozsudku. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na doplnenie považoval krajský súd za potrebné zdôrazniť, že právna úprava sankcií z omeškania v spotrebiteľskom právnom vzťahu prísne vychádza zo znenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ako na to správe poukázal prvostupňový súd. Pokiaľ navrhovateľ dojednal s odporcom vyššie úroky z omeškania, v danej časti treba zmluvu považovať za neplatnú. Odvolateľ poukazoval v podanom odvolaní na niektoré rozhodnutia Najvyššieho súdu, k čomu krajský súd pripomína, že označené rozhodnutia sa zaoberali otázkami sankcií z omeškania v obchodno-právnych vzťahoch a nereflektovali špecifika spotrebiteľských právnych vzťahov. Na podporu uvedenej argumentácie odvolací súd poukazuje aj na úpravu Obchodného zákonníka, ktorý v § 369 ods. 3 limituje výšku úroku z omeškania odkazom na občianskoprávne predpisy. Aj z uvedenej regulácie možno vyvodiť, že aktuálna legislatíva neumožňuje sankcionovať spotrebiteľa vyššími úrokmi z omeškania, ako ich upravuje nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z. Prípadné iné sankcie spojené s neplnením povinností odporcu (napr. zmluvná pokuta) by museli byť navrhovateľom v konaní uplatnené a ich existencia preukázaná.

V časti týkajúcej sa otázky trov konania považoval odvolací súd prvostupňové rozhodnutie za nepreskúmateľné. Súd prvého stupňa v dôvodoch svojho rozhodnutia citoval ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p. a uviedol, že tak postupoval pre „čistočnú úspešnosť strán“.

Štruktúra odôvodnenia rozhodnutia je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje § 157 ods. 2 O.s.p., dochádza nielen k tomu, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Odôvodnenie rozhodnutia dovoľuje účastníkovi konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí súdov tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pokiaľ súd náležite neodôvodní svoje rozhodnutie, osobitne také, ktorým ukladá nejakú povinnosť, odníme účastníkovi konania právo konať pred súdom, čo je jeden z dôvodov pre zrušenie rozhodnutia v odvolacom konaní (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

Z uvedeného vyplýva, že súd je povinný pri odôvodňovaní svojich rozhodnutí dodržať základné obsahové požiadavky formulované v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p. Odôvodnenie je koncipované tak, aby jasne, stručne a zrozumiteľne v sebe zahrnilo všetky náležitosti uvedeného zákonného ustanovenia

- vymedzenie predmetu konania, dôkaznej situácie a jej právne posúdenie. Súd je pri formulovaní odôvodnenia rozhodnutia viazaný predovšetkým požiadavkou stručnosti, presnosti, ako aj základnými princípmi logického myslenia.

Prvostupňové rozhodnutie okresný súd v časti o náhrade trov konania neodôvodnil zákonom zodpovedajúcim spôsobom, nijako sa nevysporiadal s otázkou pomeru úspechu a neúspechu procesných strán, svoj myšlienkový postup neodôvodnil, z ktorého dôvodu nemohol odvolací súd v danej časti napadnutý rozsudok preskúmať.

Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 za, 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.